

'Het glazen plafond doorbroken: deel 2'

13 november 2008

INTRODUCTIE

Ruim een jaar geleden maakten de korpsbeheerders en de minister van BZK keiharde afspraken over meer diversiteit in de politietop. Het glazen plafond moest doorbroken worden. Daar bestaat niet één maatregel voor; er moet een scala aan (soms onorthodoxe) activiteiten worden ontplooid.

Een van die activiteiten is het vormen van een netwerk van vrouwelijke leidinggevendenden. Zij zijn immers bij uitstek geschikt om de cultuurverandering te bewerkstelligen. Op 13 maart 2008 organiseerden het Landelijk Expertisecentrum Diversiteit, Politietop Divers en de School voor Politie Leiderschap de eerste bijeenkomst. 13 november jl. volgde deel II, waarvoor we 86 namen mochten noteren. Het werd een inspirerende dag. Het thema 'Ruimte' kwam goed uit de verf en de bijzondere ruimte van Slot Loevestein werkte daar aan mee. Dat het niet bij praten bleef, was te zien tijdens de statafelronde, waar drie uitgewerkte ideeën werden gepresenteerd die tijdens de eerste bijeenkomst waren geopperd.

Dit fotooverslag wil een impressie bieden van de tweede bijeenkomst van het vrouwennetwerk dat de naam 'No Span' kreeg; Surinaams voor 'Maak je niet druk'.

1. SOLDATENHUISJES BIJ SLOT LOEVESTEIN

Vijf deelnemsters komen aan op Slot Loevestein (Poederrijen, Gelderland). Gelet op het thema 'Ruimte' is het slot een treffende plek. Hier ontsnapte Hugo de Groot namelijk per boekenkist aan zijn levenslange straf. Hij stierf als Zweeds gezant en zijn laatste woorden zouden zijn geweest: "Door veel te begrijpen, heb ik niets bereikt".

2. WELKOM DOOR MAGDA BERNDSEN

De tweede netwerkdag voor vrouwelijke leidinggevendenden had als thema 'Ruimte'. Ruimte om authentiek te zijn en te laten zijn. Ruimte om te geven, te maken en te krijgen. Magda Berndsen, korpschef Fryslân, heette de 86 deelnemers welkom. Ze hamerde erop dat de tijd voorbij is dat we slachtoffer zijn van stereotype vrouwbeelden. Ook noemde ze de klacht van witte mannen dat ze nu geen kans meer hebben op promotie "krokodillentranen". "Jarenlang kregen zij de kansen. En nog steeds. Maar ze vergeten soms ook te kijken of ze wel het meest geschikt zijn. Zo wordt diversiteit hun alibi."

3. INGRID ZWAAG PLEIT VOOR SPONSOR

"Iedereen heeft op enig moment in zijn loopbaan een sponsor nodig. Maar zorg dat je altijd zelf de regie in handen houdt." Mr. Ingrid Zwaag-Zaagman stapte onlangs over van directeur Bedrijfsvoering in Brabant-Noord naar de operationele functie van waarnemend districtschef in Den Bosch. "Inmiddels heb ik de eerste negatieve PR over mijn district overleefd. Allebei de leden van de korpsleiding hebben me gebeld: 'Ingrid, dit is jouw moment. Jij moet het nu zélf doen. Maar als er iets is, kun je ons 24 uur per dag bellen.' Kijk, dat zijn óók sponsors!"

4. ANNEMARIE GILS: OVEREENKOMST EN VERSCHIL

“Vrouwen hebben meerwaarde. Dat wist je natuurlijk allang. Maar nu is het ook objectief aangetoond.” Met humor sprak Annemarie Gils van bureau Lagerweij en Partners over het onderzoek naar de verschillen tussen mannen en vrouwen. Opvallend is dat mannen en vrouwen op basis van de potentieel analyses gelijk scoren op onder andere competitiedrang, overtuigingskracht, hulpvaardigheid en behoefte aan invloed. Ze scoren echter hoger op inlevingsvermogen, onafhankelijkheid, creativiteit, zelfkritisch vermogen, verantwoordelijkheidsgevoel en besluitvaardigheid. Van Gils: “Als je dit ziet en herkent: doe er iets mee!”

5. NETWERKKAART

Na de eerste bijeenkomst van het vrouwen netwerk op 13 maart 2008 zijn drie initiatieven ontplooid om vrouwen in beeld te brengen. Aan drie statafels kon hiervan kennis worden genomen. Zo was er een tafel met een prototype van een netwerkkaart. Deze zal voor de kerst operationeel zijn op www.politietopdivers.nl. De komende weken krijgt elke vrouw een mail met een code, waarmee ze haar kaart zelf kan invullen. De kaart is ontwikkeld door Susanne Katus en mr. Esme Solak.

6. MEER VROUWEN IN ADVIESSTRUCTUUR

De tweede tafel werd geleid door Jannine van den Berg (Haaglanden). Ze liet er een overzicht zien van SBG's en expertgroepen en het aandeel vrouwen daarbinnen. Geïnteresseerde experts, die hun deskundigheid willen inzetten, kunnen met haar contact opnemen.

7. COACHES

Aan de derde tafel hadden zich de 'coaches' verzameld; een groep van zes vrouwen die de training 'Coachend leidinggeven en diversiteit' hebben gevolgd. Ze stellen zich beschikbaar als coach voor mannen en vrouwen vanaf SK9. De pool wordt ondersteund door de SPL en het LECD. Vrouwelijke politieeliders die ook coach willen worden, kunnen zich aanmelden bij drs. Karin Hofman (SPL). Zij krijgen een training en komen in de pool. Ken je mensen die gecoacht willen worden, meld het bij de SPL.

8. DE LUNCH

Zet een groep vrouwen bij elkaar en je hebt een kleurrijk gebeuren. Datzelfde gold voor de lunch. Rode, gele, oranje sapjes, vers fruit, broodjes en wraps maakten de zijkamer van 'De Zael' bijzonder aantrekkelijk.

9. LEZING 'SEKSE EN DE CITY'

Dr. Joke Hermes, lector Media, Cultuur en Burgerschap van de Hogeschool InHolland gaf een presentatie over stereotypen en tegenstrategieën. Ze deed dat aan de hand van fragmenten uit de populaire serie 'Sex and the city' en sprekende foto's van 'bitch' Miranda, 'tobber' Carrie, 'slet' Samantha en 'meisje meisje' Charlotte.

10. TEGENSTRATEGIEËN

We leerden ook dat de 'bitch' vaak de vrouw is met de sterke schouders, de 'slet' de pragmatica, de 'tobber' de denker en het 'meisje' de vrouw die haar hart volgt. Verder sprak ze over tegenstrategieën; manieren waarop vrouwen op hun eigen manier aandacht vragen voor belangrijke kwesties. Door te flirten, vleien, bitchen of praten. Boodschap van Joke Hermes: "Weet waar je eigen stereotype je kracht is en waar je zwakte, dan creëer je ruimte voor jezelf."

11. EVELIEN RUTTEN: ONVERWACHTE COMMUNICATIE

"Ja, stereotypen bestaan en we houden ze zelf in stand", zegt mr. Evelien Rutten. "Maar er zijn ook mensen die alles op alles zetten om jou in een mal te drukken. Om je te vormen naar hun beeld. Dat is ook een vorm van stereotypering. Als je jezelf goed kent, kun je hier gepast op reageren. Bijvoorbeeld door in je communicatie onverwacht te zijn en te laten merken dat je niet in die mal past."

12. "HOUD JE VOORBEELDROL LUCHTIG"

Ernestine Comvalius, directeur van Krater Theater in Amsterdam Zuidoost, werd bevraagd door Ineke Stam. Over de drive die ze van huis uit kreeg om zich te ontwikkelen. Over haar moeder die haar achterliet in Suriname om te gaan studeren in Nederland en over de lol die ze in haar huidige werk heeft. "Ik heb me nooit beziggehouden met vooroordelen en stereotype beelden jegens mezelf. Bewust niet. Het is een soort opgelegde naïviteit om mijn gemoedsrust te behouden. De Bijlmer is trouwens een heel verfrissende omgeving als je nieuwe beelden wilt ontwikkelen. Er wonen 100 verschillende nationaliteiten met elk een eigen cultuur. Samenleven is dan niet vanzelfsprekend. Door festivals te organiseren, laat Krater mensen aan elkaars cultuur wennen. Zo worden stereotype beelden afgebroken en ontstaat een gezamenlijke werkelijkheid. Overigens moet je nooit bewust een voorbeeldfunctie willen vervullen. Dan ga je het als last ervaren. Doe wat bij je past en houd het luchtig."

13. KRIJG JE WAT JE ZIET?

Theatermaakster Neske Beks is een pupil van Ernestine Comvalius. Ze zong humoristisch over omgekeerde stereotypen: "Zij draagt de broek, hij is een mietje, zie hem daar staan in de hoek, met zijn flesje cola en een rietje." Haar lied 'What you see ain't what you get' sloeg in. "Ze is bruin, ze zal wel wiet roken .... Is ze Antilliaanse, Surinaamse, Haïtiaanse? Nee, ze is Vlaamse!" en "Tijdens het schudden van al mijn kaarten, ontdekte ik dat al dat gezwam niet te maken had met MIJ". Indrukwekkende performance!

14. NETWERKEN IN DE PAUZE

Praten rond een prototype van de boekenkist van Hugo de Groot.

15. JUFFROU VAN ENGELEN

Twee bekende acteurs (de bedrijfsleider van AH en juffrouw Van Engelen uit Het Huis Anubis) speelden situaties na die in de praktijk voorkomen als een politiemann en -vrouw in gesprek raken. Akelig herkenbaar.

16. TIJD KOPEN

Tussendoor kreeg de zaal de gelegenheid om aanwijzingen te geven. Het was duidelijk dat oplossingen vooral lagen in het op elkaar afstemmen van twee verschillende zenders/ontvangers en in het creëren van ruimte voor jezelf. In het loopbaangesprek kan "tijd kopen" je helpen om een afgewogen besluit te nemen. Ook kreeg een acteur soms de tip om juist niet op zoek te gaan naar consensus.

17. LIESBETH HUYZER REFLECTEERT

Mr. Liesbeth Huyzer, lid van de korpsleiding in Amsterdam- Amstelland, zag in de sketches bevestigd dat het noodzakelijk is dat mensen ruimte weten te creëren voor een stuk eigenheid. Daarvoor moet je door stereo-typen - zoals ook door de acteurs waren neergezet - heen breken. Huyzer: "Vaak hebben communicatieproblemen, het niet-begrijpen van elkaar, niets te maken met man-vrouw zijn. Is het een cultuurprobleem. Vrouwen willen altijd commitment? Onzin! Dat willen mannen ook. We spreken zaken onderling gewoon niet goed af."

18. AFSLUITING DOOR ANNELORE ROELOFS

- Aan mr. Annelore Roelofs EMPM, korpschef Noord- en Oost-Gelderland, de taak om de dag af te sluiten. Haar drie tips waren:
  - houd rekening met nieuwe instroom; adopteer iemand en neem mee
  - verbreed je eigen netwerk door dat van een ander ook te gebruiken
  - misschien kan er een volgende bijeenkomst een cursus Netwerken voor vrouwen gegeven worden. Roelofs: "In Noord- en Oost-Gelderland hadden we vacatures waarvoor we vrouwelijke kandidaten wilden. Toen hebben we een mail gestuurd naar alle vrouwen uit dit netwerk en inmiddels hebben we fantastische kandidaten!"
- Ook inventariseerde ze bij elke tafel een aantal gouden tips. Een kleine greep:
  - laat leden van de korpsleiding een aanstormend talent sponsoren en vraag of dit talent een workshop organiseert tijdens de volgende netwerkbijeenkomst
  - het moet geen old girls network gaan worden. Neem daarom de volgende keer iemand mee die je daarna gaat coachen
  - leg niet teveel de nadruk op wat nog niet goed gaat
  - we willen niet polariseren en problematiseren, maar soms is er wel een revolutie nodig
  - koester de veiligheid die we in dit netwerk ervaren
- De gouden tip die meteen enthousiast werd omarmd, was het voorstel om dit vrouwen netwerk 'No Span' te noemen. 'No span' is de titel van een lied dat Manouschka Zeegelaar-Breeveld zong tijdens het Black Magic Women festival in 2008. Het is Surinaams voor: Maak je geen zorgen. We hoorden het indrukwekkende lied tijdens de presentatie van Ernestine Comvalius.

19. AGENDA'S TREKKEN

Over een half jaar, op 8 april 2009, zien we elkaar weer. Of de agenda's nu vol zitten of niet. No span! Een aantal vrouwen uit het netwerk trekt hier al de agenda's om de eerste voorbereidingen te gaan treffen.

Deze dag werd u aangeboden door de School voor Politie Leiderschap en Politietop Divers, naar een duurzaam perspectief.

